

➤ 'BEZWIJKPROEF HAD GEWELDIGE IMPACT OP WATERVEILIGHEIDSDENKEN'

Hoe sterk is een dijk op venige ondergrond nu echt? STOWA en de waterschappen wilden jarenlang maar wat graag het antwoord op die vraag weten. Dat kwam er op 14 oktober 2015, om 6.30 uur. Toen bezweek in de Leendert de Boerspolder onder gecontroleerde omstandigheden een eeuwenoude boezemkade. Het is een moment waar programmamanager Waterveiligheid Ludolph Wentholt van STOWA nog vaak aan terugdenkt.

'We wisten het zeker: volgens onze berekeningen zou het op 14 oktober gaan gebeuren,' zegt Ludolph Wentholt. De dijk bezweek die dag inderdaad, maar net iets eerder dan de onderzoekers hadden gedacht. 'Ik zou die dag naar de polder gaan, maar lag nog in bed toen hij bezweek. Toen ik hoorde dat de kade al was doorgebroken, dacht ik: jammer. (Lachend) nou ja: ik dacht het iets ongenueanceerder.'

KANSEN

De bezwijkproef in de Leendert de Boerspolder was mogelijk omdat de kade plaats moest maken voor een nieuw waterbergingsgebied van Rijnland. Projectleider Ben Blauw van het hoogheemraadschap zag hierin volop kansen. Wentholt: 'Onno van Logchem van het hoogheemraadschap kwam vervolgens naar Henk van Hemert van STOWA toe met het idee om er een bezwijkproef aan te koppelen. Iedereen vond het direct een fantastisch idee. We hadden zin om een kade eens een keer echt te zien bezwijken. Juist om erachter te komen of onze vermoedens klopten dat we de sterkte van kaden en dijken eigenlijk veel te conservatief berekenden. Dat beek inderdaad het geval. We zijn nog altijd bezig om de tijdens deze proef opgedane empirische kennis te vertalen naar meer algemene kennis over de sterkte van regionale keringen. De proef heeft daarmee ook een geweldige impuls gegeven aan het waterveiligheidsdenken: minder uniform en hoekig, meer maatwerk. Zo kunnen we nu tegen lagere kosten en met minder ruimtebeslag toch dezelfde waterveiligheid waarborgen.'

Wentholt is het Hoogheemraadschap van Rijnland nog altijd zeer erkentelijk voor het feit dat ze STOWA, maar ook alle betrokken experts van Deltares en de TU Delft kans hebben geboden dit onderzoek uit te voeren. 'Ze hebben ons vertrouwen gegeven, maar ook er zelf veel tijd en energie in gestopt. Dit soort samenwerkingen zijn cruciaal voor het slagen van dergelijke projecten. En alle waterkeringbeheerders in laag Nederland plukken nog altijd de vruchten van de dijkbezwijkproef in de Leendert de Boerspolder.'

Op dit moment vinden er, mede op initiatief van STOWA, wederom bezwijkproeven plaats, dit keer op een primaire waterkering. Dat gebeurt in het 'Living Lab Hedwige-Proseppolder (LLHPP)' op de grens van Nederland en België. Meer informatie op www.stowa.nl/llhpp.

➤ Programmamanager Waterveiligheid Ludolph Wentholt